

Iets over de schrijfster Ing. Anne-Marie T.M. Oudejans

Na mijn afstuderen aan de HTS in Groningen (procestechniek) ben ik eerst werkzaam geweest in de aardolie-industrie. Hierbij ging mijn aandacht het meest uit naar het onderhoud en de reparatie van olie- en gasputten. Daarna ben ik als projectleider bodemsanering werkzaam geweest. Momenteel doe ik onder andere vrijwilligerswerk bij de Voedselbank en ben ik organisator van bedrijfsbezoeken voor de Nederlandse Ingenieursvereniging "KIVI-NIRIA"- Regio Noord.

Van huis uit ben ik dan wel procestechnicus maar ik kom niet uit het vak van de dierlijk afvalverwerking of "animal rendering". Ik heb ook nooit in de buurt van een dergelijk verwerkingsbedrijf gewoond. Evenmin ben ik historicus. Dit heeft als nadeel dat ik de gewoonste dingen uit dit vak niet weet en evenmin hoe het is en was om er daadwerkelijk in te werken of er vlakbij te wonen. Maar het heeft ook duidelijk zijn voordelen. Met een open blik en geheel onbevooroordeeld door wie of wat dan ook heb ik mijn onderzoek kunnen doen.

Waarom schreef ik "Categorie één Dierlijk afvalverwerking door de eeuwen heen"?

In het kader van de bedrijfsbezoeken door het KIVI-NIRIA hebben wij enkele jaren geleden het enige nog in Nederland overgebleven werkzame bedrijf bezocht dat dierlijk *afval*/materiaal verwerkt. Bij deze excursie zag ik een moderne procesindustrie met de daarbij behorende milieumaatregelen van nu. Bijna niets herinnerde daar meer aan allerlei (onwelriekende) situaties van vroeger. De ideeën en beelden, die vanuit het verleden hier en daar toch nog over deze industrie bestaan, blijken inmiddels grotendeels niet meer waar te zijn.

Door deze excursie wilde ik niet alleen nog meer weten over de verwerkingsprocessen van nu maar ook was ik nieuwsgierig naar hoe een en ander vroeger gebeurde. Verder vroeg ik mij af hoe in het verleden de werkomstandigheden hierin waren. Veel was daar niet direct over bekend, dus "dan maar intensief het internet op". De informatie over dierlijk afvalverwerking bleek veel moeilijker toegankelijk te zijn dan ik van te voren had gedacht.

De verkregen kennis over deze boeiende materie wil ik graag met een breder publiek delen.

In de literatuur heb ik verder gezien hoe ernstig maar ook hoe ingewikkeld de milieuproblemen in de dierlijk afvalverwerking zijn en zijn geweest. Zo waren - nog niet eens zo heel lang geleden - de technische mogelijkheden zeer beperkt. En dan was er uiteraard ook nog een financiële kant. Deze factoren hebben er ongetwijfeld toe bijgedragen dat tot voor kort het zo moeilijk en wellicht haast onmogelijk is geweest om bijvoorbeeld de stankoverlast afdoende te bestrijden.

Iets wat mij erg heeft geraakt, waren de vooroordelen en de daaruit volgende wantoestanden hierbij. De middelen om dit werk te doen, waren primitief. Het was meestal onaangenaam en smerig. De hele omgeving stonk ernaar. Bovendien lagen hierbij allerlei ziekten op de loer. Daarom werd dit werk lange tijd door verschoppelingen gedaan. Zo werd het opruimen van kadavers gedaan door mensen, die compleet werden verguisd en buiten de maatschappij gezet. Vaak leefden zij - geheel als gevolg van hun werk - onder de meest erbarmelijke en mensonterende omstandigheden. Verregaande uitsluiting, bittere armoede, ziekten en eenzaamheid waren hierbij meer regel dan uitzondering.

Maar ook vandaag de dag - in ons informatie- en internet tijdperk - denk ik dat er nog steeds de nodige vooroordelen bestaan over de dierlijk afvalverwerking. Ik vond het schrikbarend wat ik op sommige sites aan tendentieuze en insinuerende opmerkingen en beelden ben tegengekomen. Hoe meer ik aan de weet kom over de dierlijk afvalverwerking en het verleden hiervan, des te meer respect krijg ik voor de mensen, die hierin werkten en werken.